

Notulen van de vergadering van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in Hotel Van der Valk te Utrecht op woensdag 27 september 2023, aanvang 13:41 uur.

Aanwezig:

- namens de ring Amsterdam: de heer mr. Guido Tjadens en de heer mr. Mike Rib
- namens de ring Den Haag: de heer mr. Christ-Jan van Haperen en mevrouw mr. Miranda Heemskerk
- namens de ring Gelderland: mevrouw mr. Jane de Vries en mevrouw mr. Monique Wijnhoven
- namens de ring Limburg: de heer mr. Bart Versteeg en de heer mr. Raymond Voncken
- namens de ring Midden-Nederland: de heer mr. Jasper Nobel en de heer mr. Nadir Trabelsi
- namens de ring Noord-Holland: de heer mr. Marcel ten Brinke en mevrouw mr. Sylvia Kolk
- namens de ring Noord-Nederland: de heer mr. Cor van Dijk en mevrouw mr. Clarianne Jansen
- namens de ring Oost-Brabant: mevrouw mr. Barbara van Kampen en de heer mr. Michel Kuijpers
- namens de ring Overijssel: mevrouw mr. Margreet Procee-Geelhoed en mevrouw mr. Diane Verbaan
- namens de ring Rotterdam: de heer mr. Lucas Louwerier en de heer mr. Gijsbert van Wingerden
- namens de ring Zeeland/West-Brabant: mevrouw mr. Monique Rombouts

Voorts zijn aanwezig:

- mevrouw mr. Joyce Leemrijse, gemandateerd voorzitter van de ledenraad (hierna te noemen: voorzitter);
- namens het bestuur van de KNB: mevrouw mr. Annerie Ploumen, de heer mr. Ed Engelen, de heer mr. Thijs Flokstra, mevrouw mr. Ingeborg Braun, mevrouw mr. Isabelle Cox, mevrouw mr. Iris Hoogendam en mevrouw mr. Annette van der Klooster;
- namens het bureau van de KNB: de heer mr. Hans Kuijpers, de heer Bastiaan Kers, mevrouw Heleen Boer, de heer mr. Willem Geselschap, de heer Hens Meengs, de heer Robin Perik, mevrouw Bernadette Verberne;
- secretarissen: mevrouw drs. Jimke Roos (ledenraad) en de heer dr. Hendrik Aries Edeler jr. MA (bestuur);
- toehoorders: de heer mr. Aart Barkey Wolf en mevrouw mr. Jolande van Loon;
- notulist: mevrouw Julie van Horn.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en doet de volgende mededelingen:

- De geluidsopname is alleen bestemd voor het maken van de notulen;
- Van de ring Rotterdam is ook Jolande van Loon aanwezig die uit de ledenraad treedt; Margreet Procee en Gijs van Wingerden nemen eveneens afscheid als ledenraadsleden;
- Nadir Trabelsi is voor de eerste keer aanwezig als ledenraadslid; hij stelt zich kort voor.
- Clarianne Jansen vervangt Mark Jan Bolt.
- Als toehoorder is Aart Barkey Wolf aanwezig in verband met de agendapunt 8b.
- Bart Versteeg meldde zich aan voor de vacature bij de vacaturecommissie; andere gegadigden kunnen zich nog melden bij de bespreking van het agendapunt.

2. Vaststellen agenda

NotarisID (nu agendapunt 7b) wordt als beslispunt behandeld bij 4c.

3. Inventariseren rondvraag

2023.06.20 Binnengekomen rondvragen LR-voor vergadering (laatste versie).docx

Het merendeel van de vele, op het laatste moment ingebrachte punten wordt schriftelijk afgedaan.

4. Beslispunten

4a. Benoeming vacaturecommissie

2023.09.27 Agendapunt 4.a. Vacaturecommissie ledenraad
Agendapunt 4.a bijlage I-rooster aantreden commissies ledenraad

Door het vertrek van Jolande van Loon uit de ledenraad ontstaat er een vacature in de vacaturecommissie waarvoor Bart Versteeg zich verkiesbaar stelde. Geen van de overige, aanwezige ledenraadsleden stelt zich voor de vacature beschikbaar. De vacaturecommissie voerde een kort gesprek met Bart Versteeg. De ledenraad stemt in met de benoeming van Bart Versteeg die samen met Guido Tjadens en Monique Rombouts de vacaturecommissie zal vormen (**besluit**).

4b. Verzoek ontslag lid Kamer voor het Notariaat

2023.09.27 Agendapunt 4.b. Verzoek tot ontslag Kamer voor het Notariaat
2023.09.27 Agendapunt 4.b. Brief Ledenraad KNB

De heer mr. H.J.T. Vos verzocht tussentijds ontslagen te worden als lid van de Kamer voor het Notariaat omdat hij zich onheus bejegend voelt in de communicatie met de voorzitter van de Kamer in verband met een tegen hem lopende tuchtzaak. Normaal gesproken is het gebruikelijk dat leden van de Kamer voor het Notariaat gedurende een tuchtzaak aanblijven, maar niet worden ingezet.

De ledenraad besluit het verzoek van de heer Vos om hem per 27 september 2023 als lid van de Kamer voor het Notariaat in het ressort Arnhem–Leeuwarden te ontslaan, in te willigen (**besluit**).

De heer Vos gaf in overweging de drempel van € 50.000 die conform de governance verklaring wordt gehanteerd, te verhogen tot € 100.000. Dit voorstel werd in enkele ringen gedragen met de kanttekening dat de hoogte van de bedragen niet altijd kunnen worden ingeschat.

Tuchtklachten betreffen vaak immateriële zaken zoals bejegening. In een ring pleitte men voor onderscheid tussen fiscale en civiele klachten. Het bureau zal een en ander onderzoeken. De heer Vos zal worden bedankt voor zijn suggestie. Voor de volgende vergadering wordt het onderwerp geagendeerd (**actie: secretaris**).

4c. NotarisID

De vergadering wordt besloten verklaard. Na de bespreking keren de toehoorders terug in de vergadering.

5. Ingekomen stukken

2023.09.27 Agendapunt 5. Voorlegger Ingekomen stukken
2023.09.27 Agendapunt 5. Bijlage I - Brief dhr. Rieter d.d. 23-07-2023
2023.09.27 Agendapunt 5 Bijlage II - 2023-0722d Bezwaarschrift bsl.KNB 12-06-2023

Naar aanleiding van de e-mail van de heer Rieter over het notuleren en de geluidsopname vraagt de voorzitter of de ledenraad nog steeds ermee instemt dat de notulen uit oogpunt van overzichtelijkheid zijn ingekort en dat de geluidsopname enkel en alleen is bestemd voor het

opstellen van de notulen en daarna wordt vernietigd. De ledenraad gaat hiermee unaniem akkoord. Er zijn geen vragen of opmerkingen over het overige deel van zijn e-mail.

Tevens zijn ingekomen een brief vanuit een advocatenkantoor over de verhuizing van een protocol, een brief van Gijs Alferink die aandacht vraagt voor de PensioenKamer en een brief van de Vereniging van Gepensioneerden in het Notariaat waarop is geantwoord dat het aan de SPN is om op de brief te reageren omdat deze geen betrekking heeft op het algemeen belang.

De voorzitter heeft de brieven van het advocatenkantoor en van Gijs Alferink besproken met Barbara van Kampen als formeel voorzitter van de ledenraad. Hun advies over de behandeling van de stukken is besproken in de CvA. In de CvA is vastgesteld dat de aan de orde gestelde zaken niet voor discussie in de ledenraad geschikt zijn vanwege persoonlijke informatie. Tevens is geconcludeerd dat vanuit de ledenraad op dit moment geen actie nodig is op deze onderwerpen. Om deze redenen zijn de brieven niet met de agenda van de ledenraad meegestuurd.

In het reglement van de ledenraad staat dat stukken kunnen worden ingebracht in de ledenraad door leden uit de ledenraad, vanuit het ringbestuur of vanuit het bestuur. Stukken vanuit de ringen dienen dus eerst te worden besproken in de ringvergadering. Het ringbestuur dient ervoor te waken geen doorgeefluik te worden en mag alert zijn op relevantie. De secretaris van de ledenraad zal daarbij assisteren en de ringbesturen wordt gevraagd met de secretaris van de ledenraad af te stemmen over de reactie, zodat daarop zo nodig later kan worden teruggevallen.

Op Notarisnet of de KNB-site zal een bericht worden geplaatst over de wijze waarop de ledenraad omgaat met stukken die zijn gericht aan de ledenraad. Daarbij zal ook worden vermeld dat ringvoorzitters niet rechtstreeks kunnen worden benaderd over stukken of onderwerpen die de ledenraad betreffen, correspondentie kan wel aan de secretaris van de ledenraad worden gericht (**actie: secretaris**).

De ledenraad zal worden geïnformeerd over ontvangen brieven. Deze kunnen door de leden van de ledenraad bij de secretaris van de ledenraad worden opgevraagd. De binnengekomen brieven worden voorbesproken door de voorzitter en de gemandateerde voorzitter en ingebracht in de CvA. De CvA besluit hoe wordt geacteerd, welke reactie wordt gestuurd en of de brieven inhoudelijk dienen te worden behandeld in de volledige ledenraad.

De ledenraad stemt unaniem in met de voorgestelde toekomstige procedure (**besluit**).

6. Mededelingen Commissie van Advies

6a. Verslag 4 juli 2023

2023-07-04 Conceptverslag Commissie_van_Advies_4 juli 2023

Raymond Voncken was alleen aanwezig bij het eerste deel van het Innovatielab; op zijn verzoek is voor ieders informatie de presentatie toegevoegd. De ledenraadsleden worden verzocht om zo mogelijk de bijeenkomsten bij te wonen.

6b. Verslag 5 september 2023

Verslag CvA d.d. 05-09-2023 (dit verslag is nog in concept).

2023.09.27 Conceptverslag_Commissie_van_Advies_5_september_2023- voor LR

2023.09.27 Agendapunt 6.b. Bijlage - 20230612 Innovatielab deelbare presentaties

Er worden naar aanleiding van het verslag geen vragen gesteld.

Raymond Voncken is per februari 2024 in een andere ring werkzaam waardoor een vacature in de CvA ontstaat. Daarvoor kunnen gegadigden zich voor de vergadering in november 2023 kandidaat stellen.

7. Mededelingen bestuur

7a. Herziening Wna - update notitie

2023.09.27 Agendapunt 7.a. Notitie status modernisering WNa_Ter informatie ledenraad

Er waren al enkele gesprekken met het ministerie van JenV. In het “voorstel” is de input die de afgelopen jaren werd verkregen, verwerkt. Het voorstel wordt op 29 november 2023 voorgelegd aan de klankbordgroep die bestaat uit afgevaardigden van alle specialistenverenigingen, enkele hoogleraren, enkele ledenraadsleden en notarissen uit het land.

7b. Notaris ID

Is besproken bij agendapunt 4c.

7c. DOBV

2023.09.27 Agendapunt 7.c. Notitie ledenraadsvergadering 27 september 2023 over stand van zaken DOBV definitief

De cursus van 21 september 2023 was geheel volgeboekt. Voor januari zijn nog meer cursussen gepland en getracht wordt, afhankelijk van de capaciteit van het Bureau, in november of december een extra cursus te organiseren. Overigens zijn er ook nog andere aanbieders van DOBV-cursussen.

In de ringen kan worden gemeld dat de digitale proeftuin ook opengaat (**actie: ledenraad**).

Het wachten is op het definitieve bericht van het ministerie van JenV over de startdatum van DOBV. (noot: de startdatum is inmiddels vastgesteld op 1 januari 2024.)

7d. Futurepro(o)f

Vanaf deze week tot het congres gaat de imagocampagne de tweede fase in en verschijnen er digitale posters inabri's. De filmpjes zijn nu te zien in winkelcentra, op stations en online op social media waar kantoren de filmpjes kunnen reposten. Fysieke posters zijn beschikbaar voor kantoren. Er is een prijsvraag uitgeschreven.

7e. Pensioen

Barbara van Kampen en Diane Verbaan zijn gestart met de pensioenopleiding. De bestuursleden met de pensioenportefeuille hebben overlegd met de Raad van Toezicht en het verantwoordingsorgaan van het Pensioenfonds. Daarnaast vindt een strategische verkenning plaats inzake het opdrachtgeverschap waarvoor een externe adviseur is ingeschakeld. Met betrekking tot de implementatie van de Wtp monitort het bestuur het proces. Op 31 oktober 2023 vindt een rechtszaak naar aanleiding van een WOO-verzoek van VPN betreffende het opvragen van informatie plaats.

7f. Toegang tot het recht, toegang tot het notariaat

Besproken wordt de brief over de samenwerking met het Juridisch Loket die aan de ringvoorzitters is gestuurd. Hopelijk melden ook kantoren in de ringen waar nog geen aanmeldingen zijn, zich aan. De oproep is niet gedaan omdat het notariaat zich niet inspant om mensen te bereiken, maar om de betrokkenheid van het notariaat te laten zien hetgeen goed aansluit op het thema “toegang tot het recht”. Dit geldt ook voor de navolgende acties.

De testamentendienst is opgezet omdat er kennelijk nog steeds mensen zijn die geen notaris kunnen vinden voor een spoedtestament. Daarvoor is buiten kantooruren een call center ingeschakeld dat contact opneemt met een notaris. Er wordt weinig gebruik gemaakt van de dienst, maar deze is wel beschikbaar. Op de oproep in het weekbericht is goed gereageerd.

De uitgereikte folders zijn tot stand gekomen om de vragen vanuit de politiek over actuele onderwerpen uniform te beantwoorden.

In het kader van de poortwachtersrol wordt via VNO/NCW gezocht naar samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Banken, makelaars, trustkantoren en belastingadviseurs. KPMG heeft een rapport opgesteld dat aan het ministerie van JenV wordt aangeboden in combinatie met media-aandacht. Het rapport biedt geen nieuwe zaken voor het notariaat, maar ook hier staat het delen van informatie met de buitenwereld voorop.

7g. Bestuurssamenstelling

De zittingstermijn van Annette van der Klooster loopt in maart 2024 af, Thijs Flokstra en Annerie Ploumen treden in de zomer 2024 af. Er zijn drie nieuwe mensen nodig van wie één bereid moet zijn om voorzitter te worden. De kantoren en kantoororganisatie van de nieuwe mensen moeten ruimte bieden voor het uitoefenen van de bestuursfunctie; de leden van het huidige bestuur die bereid waren de voorzittersfunctie over te nemen kregen/hebben die ruimte niet. Het is de bedoeling om de opvolger van Annerie Ploumen in februari 2024 te benoemen. De profielschets is vrijwel afgerond. De ledenraad wordt opgeroepen om het bestuur te attenderen op potentiële bestuursleden (**actie: ledenraad**).

8. Besprekpunten

8a. Poortwachterstoelage

20210522 agendapunt 8.a. KNB Oplegnotitie LR BP PoortwachterNotarisID 1.0 - bijlage A

20230927 agendapunt 8.a. LR-notitie poortwachterstoelage 0.6

Er blijkt veel onduidelijkheid te bestaan over de diverse bijdragen die worden betaald:

1. de algemene bijdrage is de basis die de notaris betaalt vanuit het lidmaatschap van de KNB, onderdeel daarvan is de bijdrage voor de PensioenKamer. De algemene bijdragen worden gedragen uit de financiële kantoormiddelen.
2. de poortwachterstoelage is een heffing op VIS- en BRP-recherches. De toeslag is gerelateerd aan de cliënt en betreft het cliëntenonderzoek. Kantoren mogen researchkosten bij cliënten doorbelasten. Die kosten kunnen worden vermeld op de declaratie of onderdeel zijn van een all-in tarief.
3. de bijdrage voor het Kwaliteitsfonds is géén inkomstenstroom van de KNB. Na rijp beraad is bij de introductie gekozen voor een heffing per akte van 8,22 EUR die aan de cliënt mag worden doorbelast.

Door de koppeling van de poortwachterstoelage aan de researchkosten betalen notarissen die veel researchen (veel) meer dan notarissen die weinig researchen. Het integraal doorbelasten van de kosten wordt kennelijk als ingewikkeld ervaren.

Koppeling van de poortwachterstoelage aan de contributie zou een verhoging van 2.500 tot 3.000 EUR per KNB-lid betekenen; notarissen die veel researchen zouden dan evenveel betalen als notarissen die nauwelijks researchen en passeren. Deze verhoogde contributie zou niet een-op-een kunnen worden doorberekend en worden ingezet voor onder meer IT-ontwikkelingen.

Onjuist is de gedachte dat advieskantoren weinig bijdragen aan de akte gerelateerde poortwachterstoelage maar wel profiteren van de ontwikkelingen die daaruit worden bekostigd. De poortwachterstoelage is cliënt gerelateerd en betreft een heffing voor BRP- en VIS-recherches.

Kantoren die veel akten passeren betalen dus meer poortwachterstoelage, omdat zij ook meer cliënten vertegenwoordigen waarvoor onderzoek wordt gedaan. Om de diversiteit in het notariaat te houden, is het onredelijk een relatief kleine praktijk te belasten met een hoge generieke bijdrage. Er is gekozen voor de meest redelijke manier om de kosten om te slaan.

Op Notarisnet zullen de verschillende heffingen worden toegelicht in een infographic (**actie: EE**).

De notitie is opgesteld naar aanleiding van het verzoek tijdens de ALV om uit te leggen wat onder de poortwachterstoelage valt en waarom de toeslag niet is gekoppeld aan akten maar aan cliënt-onderzoek. In lijn met de in 2019 ingenomen standpunten van de ledenraad is besloten welke zaken vallen onder de digitale strategie en de poortwachtersfunctie van het notariaat. Ook in overleggen met andere poortwachters blijkt dat ook zij middelen vrijmaken voor digitalisering.

Voor de DOBV zal per 1 januari 2024 de kostprijs van 27,50 EUR per transactie worden berekend, ter doorbelasting aan cliënt.

De bijdrage voor het Kwaliteitsfonds is wel akte gebonden, zodat de ingebrachte bezwaren in dit verband terecht zijn. Uit de verschillende varianten voor het vullen van het Kwaliteitsfonds is gekozen voor de heffing per akte omdat dit in de politiek beter uit te leggen was. Het fonds is niet van de KNB. Het Kwaliteitsfonds helpt als zich een grote schade bij cliënten van kleinere kantoren voordoet, van grote kantoren wordt verwacht dat zij de schade zelf regelen. In die zin is het een argument om bij grote kantoren met minder akten eerst na te gaan of zij problemen zelf kunnen oplossen. De bedoeling van het Kwaliteitsfonds is om cliënten, niet notariskantoren, te helpen.

De ledenraad stemt in met de besteding van de KNB-beleidslijn om generieke externe ontwikkelingen die effect hebben op het gehele notariaat en die zijn gerelateerd aan de poortwachtersrol te financieren vanuit de poortwachterstoelage.

8b. Stichting Voorzieningsfonds governance

2023.09.27 Agendapunt 8.b. 2023.09.13 Richtinggevend advies herziening governance Voorzieningsfonds

De Commissie herinrichting SVF, waarvan Aart Barkey Wolf, Barbara van Kampen, Arief van Rhee en Diane Verbaan deel uitmaken, heeft zich gebogen over de vraag hoe het fonds het beste kan worden ingericht en wat de doelstellingen van het fonds zijn. Het idee is dat het Voorzieningsfonds een bestuur krijgt bestaande uit KNB-bestuursleden en andere KNB-leden. Voorgesteld is drie reglementen op te stellen: een bestuurs- en beleggingsreglement en een toepassingsstatuut. Als de ledenraad het daarmee eens is, wordt het voorstel verder uitgewerkt.

Als nieuwe naam is voorgesteld Stichting Connie Bletz, de eerste vrouwelijke notaris. In de ring Amsterdam vroeg een ringlid zich af of het verstandig was om de naam van de stichting die is gekoppeld aan de naam Slis-Stroom, te vernoemen naar de eerste vrouwelijke notaris. De ledenraad ziet hierin geen bezwaar.

In enkele ringen trok de besteding veel aandacht en werden vragen gesteld over het vermogen. De stichting heeft een eigen vermogen van circa 10 miljoen EUR. De activa bestaan uit liquide middelen, beleggingen en een vordering op Nobilex. De Commissie overweegt een periode van besteding van tien jaar en wil in het toepassingsstatuut een beschrijving opnemen van de procedure en de bepaling dat het bestuur over de wijze van aanwending beslist.

In veel ringen maakte men er bezwaar tegen dat weer een nieuwe reserve wordt toegevoegd; daarvan is echter geen sprake omdat het vermogen al in de Stichting Voorzieningsfonds zat. In de ring Zeeland/West-Brabant werd voorgesteld het vermogen toe te voegen aan het Kwaliteitsfonds of het aan te wenden voor een collectieve reserve voor de verzekering van ICT-risico's waarbij men vreesde dat projecten worden uitgevoerd die vanuit de KNB-bijdrage zouden moeten worden gefinancierd.

Veel van de gestelde vragen speelden al een rol bij het voorstel om de Stichting te herinrichten. Overwogen wordt om op Notarisnet de stichting te verduidelijken. Het doel van de stichting wordt niet veranderd. Het apart zetten van het vermogen is niet bedoeld om een aparte reserve te creëren, maar om de personele unie van de stichting en de KNB op te heffen en het geld dat door het notariaat bijeengebracht is in het belang van het notariaat te hergebruiken.

De commissie buigt zich nog over de vraag of voor de statutenwijziging toestemming van het ministerie van JenV nodig is. In het beginsel is dat niet het geval omdat het geen principiële wijziging betreft. In de huidige statuten is echter niet alleen de doelstelling maar ook de manier waarop de stichting tracht het doel te bereiken, beschreven, namelijk dat getracht wordt het doel te bereiken door geheel of gedeeltelijk herstel van door cliënten van de notaris geleden schade. Dit artikel behoort ook te worden gewijzigd, waardoor toestemming van de minister wellicht toch nodig is. De buitenwereld kan de herinrichting zo opvatten dat het vermogen van de stichting bijeengebracht door het notariaat en bedoeld om cliënten van het notariaat te helpen, nu wordt bestemd voor het notariaat in den brede. De commissie zal zich hierover beraden (**actie: Cie. herinrichting SVF**).

De ledenraad kan zich vinden in het richtinggevend advies van de commissie (**besluit**).

9. Notulen ledenraad

2023.06.20 Conceptnotulen LR-voor LR

Ad 1, 5^e regel: "Trabelsi Nadir" wordt gewijzigd in "Nadir Trabelsi".
Met inachtneming van deze wijziging worden de notulen vastgesteld.

9a. Actiepuntenlijst

2023.09.27 LR actiepunten

Het actiepunt met betrekking tot het opstellen van het stappenplan procedure benoemingen KvHn is in behandeling.

Afgehandeld zijn de actiepunten met betrekking tot:

- het plaatsen van de informatie over ethiekpunten op Notarisnet;
- de softwarematige ondersteuning door de KNB bij de poortwachtersverplichting;
- de afzegging van de BFT-spreker in een ringvergadering was het gevolg van overmacht; men vond het heel vervelend.

10. Rondvraag

In verband met het vertrek uit de ledenraad van Jolande van Loon, Gijsbert van Wingerden en Margreet Procee worden zij toegesproken en bedankt voor hun inspanningen en ontvangen zij een attentie.

11. Inventarisatie agendapunten volgende vergadering

De volgende vergadering wordt gehouden op 15 november 2023 in het Beatrixgebouw.

De digitale vergadering zal in de tweede helft van december worden gepland.

12. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 16.30 u.

Vastgesteld in de ledenraadsvergadering d.d. 15 november 2023.